

1930

OSLAVA 80. NAROZENIN PRESIDENTA

Dne 7. března dožil se náš, vším národem milovaný president 80 let věku. Narozneniny oslavovány včele v každé obci republiky. Ač p. přes. nepřál si zvláštních oslav chtěje, aby se toho dne pracovalo jako jindy, nedali si občané ujíti tak vzácné příležitosti ukázati svému Osvoboditeli svou lásku.

Obecní výbor vyhlásil tento den za sváteční, uctil jej slavnostní schůzí z níž odeslán na hrad blahopřejný telegram. Účastnil se pak spolu s četným obecnstvem veřejné přednášky a dětské besídky v sále p. Mudráka. V předvečer naroznenin sehráli ochotníci O. N. J. divadelní představení. Divadlo bylo navštíveno místními občany méně, veliká byla však účast ze Šanova (40 os.). O.N.J. zakoupil k uctění 80. naroznenin mistra Šalouna sádrové poprsí presidentovo za 300 Kč s podstavcem (zhotovil místní truhlář Dědek). Poprsí umístěno v průčelí sálu.

SČÍTÁNÍ ZÁVODŮ ZEMĚDĚLSKÝCH A ŽIVNOSTENSKÝCH

V souvislosti s druhým sčítáním lidu v republice, provedl státní úřad statistický také sčítání závodů zemědělských a živnostenských dle stavu dne 27. V. Sčítacím komisařem obecním zastupitelstvem navržen a ops potvrzen říd. uč. Rud. Merta. S rozdílem dotazníků začato 22. V. Vyplňování a zpracování skončeno v ustanovené lhůtě tj. 23. června. Zemědělské podniky roztríděny dle celkové výměry ve 14. skupin: I do 10a, II. od 10 - 50a, III. 50 - 1ha, IV. 1ha - 2ha, V. 2-5ha, VI 5-10ha, VII 10-20ha, VIII. 20-30ha, IX. 30-50ha, X 50-10ha, XI. 100-200ha, XII. 200-500ha, XIII 500-1000ha, XIV přes 1000ha. V obci vyskytují se všechny skupiny mimo I,X,XII,XIII a XIV.

CELKOVÁ VÝMĚRA

Celková kat. výměra obce obnáší 829 ha a 62 a, na Hrádecku 289a, v Šanově 57a, v Jestřabí 508a, v Jankovicích u Holešova 158a. Z cizích katastrů hospodaří v katastru zdejším: Jestřabí 1716a, Štítná 1015a, Popov 184a, Hrádek 6a, Slavičín 7691a (všichni většinou les).

Počet závodů: ve II skup. 13, III.8, IV 14, V 27, VI 12, VII 18, VIII 3, IX 1, XI 1 = 107; 33 a připadá závodům nezemědělským.

ROZDĚLENÍ PŮDY

Z celkové plošné výměry zeměděl. závodů připadá: na půdu zemědělskou 303,85 ha orné půdy, 106,43 ha louky trvalé, 3,87 ha zahrad užitkových, 55,75 ha pastvin, celkem 469,75, na půdu nezemědělskou: 238,39 ha lesů, 5,91 plocha zastavěná a dvory, 14,6 ha plocha neplodná, celkem 258,97 ha.

OBDEĽÁVÁNÍ PŮDY

303,85 ha orné půdy bylo takto obděláno: 54,73 ha pšenice ozimé, 49,60 ha žito ozimé, 2,67 ha ječ. oz, 4,25 ha pšenice jarní, 1,45 ha žito jarní, 8,10 ha ječ. jarní, 10,5 ha špalda, 46,58 ha oves, 10,66 ha sourež, 20 a kukuřice, 60 a prosa, 14,32 ha vikev čistá, 1,95 ha směsky na zrno zimní, 226 a směsky na zrno jarní, 74 a mák, 34 a bramb. ranné, 39,71 ha bramb. pozdní, 738 a cukrovka, 1018 řepa krmná, 71 a zelí, 38,22 ha jetel, 143 a vojtěška, 148 a jetelové směsky, 40 a směsky na zelené krmení, 20 a louky dočasné, 63 a černý úhor, 335 úhor jako polní pastva, 2 a fazole, 13 a hrách, 10 a čočka, 8 a krmná řepa na semeno, 1 a mrkev krmná, 3 a kapusta, 12 a okurky, 5 a cibule.

HOSPODÁŘSKÉ STROJE

Současně zjištěn počet hospodářských strojů: 2 mlátičky s parním pohonem, 2 mlátičky na benzinový pohon, 6 žentovnic, 1 motorový pluh, 10 žacích strojů, 10 secích strojů, 25 odstředivek, mnoho řezaček na píci, 5 benzinových motorů, 1 motor plynový.

DOBYTEK A DRŮBEŽ

Dobytka a drůbeže napočteno: 24 koně (5 hříbat), 266 kusů hovězího dobytka, 7 ovcí a beranů, 45 kozí, 222 prasat, 589 kuřat, 769 slepic, 493 housat, 75 hus, 101 káče, 5 kačen a káčerů, 23 krocani a krůt.

Údaje, pokud se týče způsobu a osetí ploch, jakož i počtu hlavně kuřat, slepic, housat a kačen, nezdají se úplně správnými u mnohých - hlavně větších hospodářů. U drůbeže možno směle počítati o 50 % větší stav. Při udávání převládal bezdůvodný strach se zdanění.

ŽIVNOSTI

1 obuvník (Číž Ant.), 1 truhlář (Dědek Ant.), 3 obchody smíšeným a částečně střížným zbožím (Dědek Ant, Argaláš Josef, Mudrák Ludvík), 2 hostince (Lud. Mudrák, Frant. Heblajn), 1 pekař (Augustin Ptáček), 1 mlynář (Josef Papež), 1 výrobce cementového zboží (Frant. Janošík), 1 obchod senem a zemskými plodinami (Vinc. Urbaník), 1 řezník a uzenář (Alois Pešek), 2 zasílatelé mrtvého dobytka (řezníci) Alois Pešek a Jos. Pešek 1 kovář a podkovář (Jan

Jemelka a syn), 1 trafika a obchod s papírem i cukrovinkami (Jan Kadlec), 9 zvěrokleštičů (Rud. Charvát a syn, Jan Mudrák a syn, Šmotek Alf., Hrabina Jos., Hrabina Fr., Janošík Jan.

SČÍTÁNÍ OVOCNÝCH STROMŮ A KEŘŮ

Podle usnesení zemědělského výboru Státní rady statistické z 18. června 1930 a podle vyhlášky předsedy vlády ze dne 29. července 1930 konalo se ke dni 20. září sčítání ovocných stromů a keřů jako součást jarního sčítání zemědělských a zároveň zjištění škod způsobených na ovocném stromoví mrazovou pohromou v r. 1929.

Sčítání konalo se teprve na podzim jednak proto, že se dalo očekávat, že letos na podzim odumrou poslední stromy poškozené mrazy v r. 1929, jednak proto, že na podzim dá se druh ovocných stromů lépe zjišťovati. Soupis tento byl prováděn v zájmu pěstitelů, aby se zjistily škody, které na ovocném stromoví utrpěli a aby byl získán základ pro zvelebení ovocnictví v jednotlivých oblastech. K návrhu obce pověřen soupisem řídicí učitel, jenž jej provedl v stanovené lhůtě do 10. října 1930 jednak obchůzkou po domech, jednak hektografovanými dotazníky.

V úvahu spadající stromy a keře v obci ukazuje tabulka:

Druh	Vykopána mrazy zničených	Zůstalo zdrávo	Nově vysazeno
Jabloně	338	464	86
Hrušně	224	168	40
Třešně	93	25	9
Švestky	1045	697	174
Slívy	29	22	2
Ořechy	8	3	-
Rybíz	4	165	-
Angrešt	6	55	-
Úhrn	1747	1599	31

Nejvíce utrpěly švestky, jichž zničeno 60 %, hrušní 57 %, jabloní 42 %. Celkem zmrzlo 52 % ovocného stromoví.

SČÍTÁNÍ LIDU

Dle vládního nařízení ze dne 26. června 1930 provedeno druhé sčítání lidu v republice čsl. dne 1. prosince 1930. Rozhodujícím okamžikem byla půlnoc z 1. na 2. prosince. Při tomto sčítání lidu zjištěno a zapsáno do sčítacích archů, obsahujících 2 části (pro osoby přítomné a dočasně nepřítomné) po 24 rubrikách pohlaví, datum narození, rodinné poměry, rodiště, doba přistěhování a dřívější bydliště, státní a domovská příslušnost, národnost, nábožen. vyznání, znalost čtení a psaní, povolání, trvalá neb dočasná přítomnost v obci, bydliště dočasně přítomných, tělesné vady (je-li sčítaná osoba slepá na obě oči, hluchá, němá, hluchoněmá, či nemá-li některou končetinu). Současně zjištěn také počet domů a bytových stran (bytů). Sčítání řídily a prováděly okresní úřady, vlastní práce vykonali sčítací komisaři jmenovaní okresním úřadem (v Rokytnici říd. uč. Rud. Merta pro I. obvod, def. uč. Emil Mudrák pro II. obvod) a sčít. revisoři (Frant. Sýkora ze Slavičina). Sčítání provedeno pochůzkou po domech ve dnech 2., 3., 4. a 5. prosince s následujícím výsledkem:

Sčítací obvod	Sčítací komisař	Počet domů v obci			Počet bytových stran	Počet obyvatel
		všech	obydlených	neobyd.		
I.	Rud. Merta	64	64	-	64	392
II.	Emil Mudrák	53	49	4	49	275
Součet		117	113	4	113	667

Počet obyvatel dle pohlaví:

Sčítací obvod	Přítomní, kteří noc z 1. na 2. 12. spali			Dočasně nepřítomní		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
I.	195	197	392	17	5	22

II.	152	123	275	24	4	28
Součet	347	320	667	41	9	50

Celkem tedy napočteno včetně dočasně nepřítomných (dělníci odjíždějící do práce přes týden) 717 osob. Nutno však odečísti 1 cestujícího, 1 osobu na návštěvě a 71 dělníků drenážníků cizích - noclehářů z 1. na 2. 12., jest tedy domácích obyvatel 644, z nich 316 mužů a 328 žen; v r. 1921 napočteno 557 osob, z nich 287 mužů a 270 žen; přírůstek činí 87 osob, z nich 29 mužů a 58 žen v procentech jest přírůstek 161 %. Všichni obyvatelé jsou české národnosti, náboženství řím.-kat. 640, československého 4, analfabeti z dospělých 4, z nich 1 slabomyslný, 1 hluchoněmý, 1 blbý.

DROBNÉ UDÁLOSTI

III. převzal Wichterlův dvůr po dosavadních nájemcích Gajdošíkovi a Mikoškovi (str. 61) nový majitel velkorolník Fr. Fuchsa ze Skaštic na Hané za 520 000 Kč.

80. narozeniny p. presidenta oslaveny důstojně. O.N.J. za účasti všech občanů zapěním sborů nacvičených uč. E. Mudrákem, proslovem říd. učitele a dětským divadlem.

PRONÁJEM OBECNÍ HONITBY

Okresní úřad vypsal pronájem obecní honitby na den 27. 7. Veřejnou dražbou připadla rolníku Vincenci Urbaníkovi a společníkům za 2800 Kč. Posavadní nájemce Lev Hoffmann z hrádku platil ročně 1250 Kč.

OSÁZENÍ BŘEHŮ POTOKA

Na jaře dala obec vysaditi oba břehy potoka na návsi lipami.

ODVODŇOVÁNÍ

Dne 9. září započato se zemními pracemi při odvodňování pozemků. O postupu bude pojednáno při ukončení.

NOVÝ OBCHOD

Dne 11. srpna otevřel v domě č. 45 (Dr. Sušil) nový obchod smíšeným a střížným zbožím nájemce Oldřich Helia (nájemné 100 Kč měs.). Jsou tedy v obci 4 obchody pro 640 obyvatel.

ZMĚNY

Rolník F. Fuchsa vyměnil 35 mír pole v „Lůžku“ v ceně 100 000 Kč za stejnou výměru lesa „Nad Hájkem“ s Vinc. Urbaníkem č. 101.

Jan Králík zaměnil svůj domek č. 92 za domek Jos. Šeligy č. 28 za příplatek 6000 Kč.

POČASÍ

Prvá polovina roku sušší, zato druhá část velmi mokrá. V srpnu ovce shnili z polovice. Září i říjen deštivé, čímž polní práce zabržděny. Od 25. října pršelo nepřetržitě do 28., celkem 80 hodin. Hrozilo již nebezpečí povodně, potok se počal vylévat z břehů. Odvodňovací práce poškozeny, zatopeny sklepy i stáje, někde vnikala voda přes stěny do obydlí. Téměř všechny řeky vystoupily z břehů a nebývalá povodeň způsobila mnohé škody. V listopadu nebylo téměř dne, aby silně nepršelo. Zima byla velmi mírná. V lednu jen 2 x klesla teplota na -100 C. Květen deštivý v době květu, ovoce proto málo. Červen suchý - bez deště 40 dní až do 10. července.

ÚRODA

Úroda obilí hojná až na ovse, ovoce málo, zemáky velmi hnily. Obilí laciné: žito 90 Kč, pšenice 150, maso udrželo ceny 12-14 Kč vepřové, 14 Kč hovězí, selata na jaře až 400 Kč za párek.